

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
 Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
 Socken: Smedstorp. Berättat av: Målarn. Frans Lindberg.
 Uppteckningsår: 1940. Född år 1857 i Smedstorp.

- Smedstorps klockor de vackraste på Osterlén. 1.
- Helgmålsringning förr. 2.
- Mariaklockan och Mariaringningen. Anledning till namnet. 3.
- Sorgehuset stod förr för själaringningen. 4.
- Varför de ringde längre för en rik än för en fattig. 5.
- Årets första själaringning som varsel om lik. 6.
- Hälsning och bön vid alla ringningar. 7.
- Klockorna förgjorda.. 8.
- Malm från klockorna som botemedel. Bön till kyrkans helgon. 9.
- Sten i Gårdlösa kastad av en jätte mot kyrkan. 10.
- Ingen klockstapel. 11.
- Smedstorps vällingklocka. 12.
- Ringare i Smedstorp. 13.
- Själaringning. s. 14*
- Jättekast mot Endumö kyrka. s. 15.*
- Falskätt. s. 16.*

ACC. N:R M. 13135 : /.

Landskap: Skåne
Härad: Ingelstad
Socken: Smedstorp
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Curt Wallin
Adress: Vallby, Hammenhög
Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

L.

Smedstorps klockor de vackraste på Österlén.

Smedstorps kyrkklockor äro de vackrast på Österlén. Här finns inga klockor,
som ljuda så vackert som de.

ACC. N:R M. 13135:2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Helgmålsringningen förr.

Vid helgmål ringde de förr med lilla klockan. Men de klämtade inte. Till högtidsdagarna ringde de med båda klockorna men klämtade inte då heller.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135 : 3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Måriklockan och Måringningen. Anledningen till namnet.

Förr kallade de helmålsringningen för Måringningen och den klocka, varmed denna ringdes, för Måriklockan. Varför vet jag inte. Kanske därför att kyrkan heter Maria. Den är helgad till jungfru Maria.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135:4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Borgehuset stod förr för själaringningen.

Borgehuset stod förr för själaringningen. En bonde skickade vänligen sina
drängar att ringa. Pojkarna tyckte det var roligt att ringa. Jag ringde själa-
ringning för min far. Ringaren var med och hjälpte till.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135:5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Varför de ringde längre för de rika än de fattiga.

De fattiga ansågs va fördömda i alla fall. Så då hjälpte inte mä nån längre ringning för dem. Men de rige skulle ju till himmelen. Det var den allmänna tanken. Även den allra störste skojare förvandlades i liktalet till ett helgon, om han var rik. En ko i likstol resulterade i ett fint tal vid graven. På rika ställen gav man t.o.m. en häst i likstol. Men då blev också liktalet därefter. Så påstods det. Men det fanns naturligtvis fromma och goda präster även då.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Årets första själarिंगning som varsel om lik.

Om de ringde för ett barn första gången på året, skulle många gamla dö under året och vise versa.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135: 7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Hälsning och bön vid alla ringningar.

I min barndom hälsade de vid alla ringningar. Kvinnorna neg. Och så skulle man säga, när klockorna började höras: "I Jesu namn!".

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm.Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

Klockorna förgjorda.

"Klockorna är förgjorda", hörde jag som uttryck i min barndom. Men anled-
ningen vet jag ej.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13135:9

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Malm från klockorna som botemedel. Bön till kyrkans helgon.

Folk ville gärna fila av malm av klockorna förr. Det ansågs vara ett mycket verksamt medel mot allehanda sjukheter. Det skulle tagas vid midnatt. Man skulle gå tigande. Om man träffade någon, skulle man inte tala. Det visste också alla. Om man därför var ute sent och mötte någon, som inte svarade på ens hälsning, så visste man genast, i vilket ärende den var stadd.

De tog in klockavskrapet i mat. Därför skulle det vara mycket fint pulvriserat. I min barndom var seden på retur. Men gamla ha talat om att deras fäder brukat detta medel mycket. Man skulle skrapa på själva klockan. För att inte oroa den, som var ägare, skulle man be en mycket ödmjuk bön. Man skulle säga:

"Maria, får ja ta lite malm för att bota det och det?" /Kyrkan var helgad till jungfru Maria./

Naturligtvis fick de inget svar på sin bön. Men det behövdes inte heller. Hade man bara bätt ödmjukt, så ansågs det, att man hade tillåtelse att ta.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135:10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Sten i Gärdlösa kastad av en jätte mot kyrkan.

Ute på gärdlösa mark på nuv. Anton Anderssons ägor ligger norr om gården en sten. Ja, nu syns den inte. Men förr var den 11 m. lång, 4 m. bred och 3 m. hög över jordytan. Men allt som var ovan jord och 1 m. under jordytan är nu bortsprängt. Man har grävt vid sidan om stenen och funnit, att den är ännu 7 m. tjock. De pålar för fastgöring av fartyg, som stå i Simrishamns hamn, äro utkilade av denna sten. Likaså stora stenar i Borrby kyrkas kyrkomur äro tagna av denna sten.

Stenen påstås vara kastad av en jätte mot Smedstorps kyrka. Han tålte inte höra klockorna. Men han nådde inte fram med sitt kast. Stenen var för tung.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135 : //.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

//

Ingen klockstapel.

Jag har aldrig hört talas om att det skulle ha funnits en klockstapel vid Smedstorps kyrka. Även i den gamla kyrkan, som jag mycket väl minns, innan den revs, hängde klockorna i tornet. Här har talats om en klockstapel och en kvinna, som då ringde klockorna med rep i stapeln. De syfta nog på den provisoriska stapeln, som uppfördes, när kyrkan ombyggdes.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135:12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Smedstorps vällingklocka.

När Smedstorps vällingklocka ringde till mat, sade den:

Melvälling,

sur sill.

Ladhonga,

gå in.

Släng snärten

å spring.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13135:13.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Ringare i Smedstorp.

Ringaren Kristian Larsson kallades "Krischan Kalv". Han bodde nämligen vid Kalvahagen vid Killeröd. Han var en stor filur och spjuver.

En annan person vid namn Johan Kristiansson, som var huggedräng vid Smedstorps slott bodde vid kyrkogårdsmuren i det förfallna hus, som ännu står där. I det huset döptes barnen förr vintertid, då det inte var eldat i kyrkan.

Dessa båda män byttes åt att ringa. De ringde varannan söndag. De voro anställda som ringare bägge två.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13135 : 14.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Lidby Smedstorp Berättat av: Målarm. Frans Lindberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1857 i Smedstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

Själaringningen öppnade himmelens port. Själaringning fortast möjligt.

Vid själaringningen öppnas himmelens port för den dödes själ.

Farmor sade till mig, när jag var ung: När du hör det ringa själaringning för någon, så ska du bedja Gud, att han öppnar himmelens port för den.

Själens har ingen ro och vila, förrän det ringts själaringning. Därför bör det ringas så fort som möjligt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13135 : 15.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp ~~N/S/S/S/S/S~~ Berättat av: Målam. Frans Lindberg.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1857 i Smedstorp.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Gundrasten" kastad av jätte mot Onslunda kyrka.

I Onslunda finns en stenbunden trakt, som kallas "Onslonga sten". Där ligger en stor sten, som kallas "Gundrasten". Det påstods, att den var kastad av en jätte mot Onslunda kyrka. Jätten kunde inte fördrå klockklängen. Men stenen nådde inte fram.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13135 : 16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Ingelstad Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Smedstorp. Berättat av: Målarm. Frans Lindberg.
Uppteckningsår: 1940. Född år 1857 i Smedstorp.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

" Hammasa ringning. "

" De går i ett, liksom Hammasa ringning ". Det var ett gammalt ordspråk här i Smedstorp i min barndom. Ja, man säger så ännu, när något går dåligt.

Skriv endast på denna sida!